

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van de Vrije Basisschool - Sint- Lodewijkscollege te Brugge Spoorwegstaat 250

Hoofdstructuur bao

	Instellingsnummer	17582
	Instelling	Vrije Basisschool - Sint- Lodewijkscollege
directeur		Luc FLOREQUIN
adres		Spoorwegstraat 250 - 8200 SINT-MICHIELS
telefoon		050-39.45.93
fax		050-39.42.32
e-mail		directeur@sintlodewijkscollegespoorwegstraat.be
website/URL		www.sintlodewijkscollegespoorwegstraat.be
	Bestuur van de instelling	966598 - VZW Sint-Lodewijk BRUGGE
adres		Magdalenastraat 30 - 8200 SINT-ANDRIES
	Scholengemeenschap	120725 - Basisscholen St-Lodewijkscollege Brugge
adres		Koningin Astridlaan 4 - 8200 SINT-MICHIELS
	CLB	114736 - Vrij CLB Brugge(n) te BRUGGE
adres		Sint-Maartensbilk 2 - 8000 BRUGGE
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	15/11/2010, 16/11/2010, 18/11/2010
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	18/11/2010
	Datum bespreking verslag met de instelling	10/12/2010
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Francis Vandenbroucke
	Teamleden	Marianne Hollants
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	6
2.1 Leergebieden in de focus	6
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	6
3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL	6
4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	7
4.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	7
4.2 Kleuteronderwijs: lichamelijke opvoeding	8
4.3 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	9
4.4 Lager onderwijs: muzische vorming	10
4.5 Lager onderwijs: ICT	11
5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	12
5.1 Personeelsbeheer	12
5.2 Professionalisering	12
5.3 Materieel beleid	12
5.4 Welzijn	12
5.5 Curriculum	12
5.6 Begeleiding	12
5.7 Evaluatie	15
6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	15
7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	16
7.1 Wat doet de school goed?	16
7.2 Wat kan de school verbeteren?	17
7.3 Wat moet de school verbeteren?	17
8. ADVIES	18
9. REGELING VOOR HET VERVOLG	18

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Zij deed dit in het kader van haar opdracht zoals bepaald in het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of de instelling op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of de instelling zelfstandig de tekorten kan remediëren.

De onderwijsinspectie maakt gebruik van de mogelijkheid om het toezicht op de erkenningsvoorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en woonbaarheid afzonderlijk uit te voeren. Dit impliceert dat het advies in dit verslag betrekking heeft op alle erkenningsvoorwaarden behalve de voorwaarden die het welzijnsbeleid betreffen (hygiëne, veiligheid en woonbaarheid).

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, de doorlichtingsbezoeken en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie leergebieden en procesindicatoren of procesvariabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens de doorlichtingsbezoeken.

Tijdens de doorlichtingsbezoeken verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op de volledige instelling of op één of meerdere structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Enkel bij een ongunstig advies adviseert de onderwijsinspectie of de instelling zelfstandig de vastgestelde tekorten kan remediëren.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde viseert het verslag en stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De Vrije basisschool Sint-Lodewijkscollege, afdeling Spoorwegstraat, ligt aan de rand van een woonwijk van de Brugse deelgemeente Sint-Michiels. Samen met vijf andere scholen vormt ze de scholengemeenschap Sint-Lodewijk. Die scholen streven naar een gezamenlijk beleid voor sommige onderwijsinhoudelijke vernieuwingen.

Tijdens de schooldoorlichting werden in het kleuteronderwijs de leergebieden Nederlands en lichamelijke opvoeding nader onderzocht. In het lager onderwijs lag de focus op wereldoriëntatie en muzische vorming, waarvoor tijdens de vorige doorlichting een tekort geformuleerd was omdat de school toen niet kon aantonen dat ze de eindtermen realiseerde. Er werd ook nagegaan of de school zich inspant om de eindtermen te bereiken van het leergebiedoverschrijdende thema ICT.

Het kleuteronderwijs wordt aangeboden vanuit thema's die de kleuters boeien. De leerkrachten zorgen ervoor dat daarbij zoveel mogelijk aspecten van de ontwikkeling evenwichtig aangesproken worden. Voor Nederlands laten ze zich daarbij inspireren door heel wat hedendaags bronnenmateriaal en behouden het overzicht met bewakingsinstrumenten. Dit leidt ertoe dat het onderwijs eigentijds is, zowel qua leerinhouden als vormgeving. De kleuterleidsters streven voor dat leergebied ook naar een gradueel opgebouwd onderwijs.

Het onderwijsaanbod van lichamelijke opvoeding is in de kleuterschool rijk, breed en gevarieerd. De gymjuf biedt boeiende bewegingsactiviteiten aan en steunt daarbij sterk op het leerplan en andere inspirerende bronnen. Ook buiten de gymlestijden zorgen de school en de leidsters voor heel wat bewegingskansen.

De kleuterleidsters volgen de taal- en motorische ontwikkeling goed op en geven extra en doelgerichte ondersteuning aan kleuters waarbij de ontwikkeling minder vlot verloopt.

In het lager onderwijs heeft het leerkrachtenteam in overleg gezocht naar onderwijsleerpakketten die konden garanderen dat de eindtermen voor zowel wereldoriëntatie als muzische vorming gerealiseerd worden. Ondertussen zijn die leerpakketten aangeschaft en in gebruik. Het onderwijsaanbod is actueel, breed en evenwichtig en is gradueel opgebouwd. Er is ook een gunstige invloed op de aanwending van gevarieerde werkvormen. De methodes voorzien ruimte om klas- en schooleigen thema's toe te voegen, wat effectief gebeurt met onder meer aandacht voor de actualiteit of het jaarthema van de school. De school kan overtuigend aantonen dat de eindtermen voor beide leergebieden gerealiseerd worden waardoor de vroegere tekortkomingen weggewerkt zijn. De leerkrachten getuigen dat zowel zichzelf, de leerlingen en de ouders tevreden zijn met het huidige aanbod van beide leergebieden.

De mogelijkheden van de ICT worden meer en meer geïntegreerd benut in het onderwijsleerproces. Dit geldt zeker voor de leergebieden wereldoriëntatie en muzische vorming, maar ook voor Nederlands en wiskunde. De ICT-coördinator geeft impulsen en ondersteunt het team op voortreffelijke wijze. Momenteel gaat het team na in hoeverre dat het gebruik van de ICT in overeenstemming is met de eindtermen.

De veranderingen en evoluties in elk van de drie onderzochte leergebieden noodzaken het team om de evaluatiepraktijk daarop nog af te stemmen. Dit evolueert in de goede richting, maar is nog niet systematisch onderzocht.

Tijdens de doorlichting onderzocht de inspectie nog twee aspecten die de kwaliteit van het onderwijs beïnvloeden: de leerbegeleiding en de sociaal-emotionele begeleiding van de kinderen.

De begeleiding van leerproblemen of -achterstanden steunt in deze school op een visie, afspraken en overleg. Zowel in het kleuter- als in het lager onderwijs wordt de voortgang van de leerlingen goed opgevolgd. Groeps- en zorgleerkrachten trachten om achterstanden zo goed mogelijk weg te werken en in een passend aanbod te voorzien. De onderlinge taakverdeling en samenwerking daarbij is voorbeeldig en steunt op een planmatige aanpak. Ook de meer begaafde kinderen krijgen een meer uitdagend aanbod dat aansluit bij hun mogelijkheden.

Voor de sociaal-emotionele begeleiding en het welbevinden van de kinderen neemt de school heel wat preventieve maatregelen. Niet in het minst weet de school een stimulerend en veilig klimaat en werksfeer te creëren waarbij leerkrachten en kinderen respectvol met elkaar omgaan. Daarnaast heeft het schoolteam ook aandacht voor de actieve betrokkenheid van de kinderen bij het schoolleven. Verschillende initiatieven hebben als doel dit met gerichte impulsen te stimuleren. Kinderen die kampen met problemen op sociaal-emotioneel vlak worden opgevolgd en passend begeleid, doorgaans in overleg met de ouders.

Het algemeen beleid van de school wordt gedragen en bepaald door het team waarbij iedereen vanuit zijn of haar functie verantwoordelijkheid opneemt. Dit verloopt met het nodige enthousiasme, maar ook planmatig. Vernieuwingen steunen op overleg en visieontwikkeling waardoor die innovaties ook veelal een permanent karakter hebben. Bij de zorg voor de kwaliteit van het onderwijs houdt de school rekening met uiteenlopende factoren. Leerresultaten maar ook de tevredenheid van kinderen, teamleden en ouders en onderzoek door externen zijn daarbij mee bepalende criteria.

Tijdens deze schooldoorlichting kan de school voor alle onderzochte leergebieden aantonen dat ze de leerplandoelen nastreeft en/of realiseert en dat ze kinderen daarbij voldoende ondersteuning biedt. Het eindadvies is dan ook gunstig.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

De vorige doorlichting vond plaats in november 2007 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies tot het einde van het schooljaar 2009-2010. Op het ogenblik van deze doorlichting wordt daarom onderzocht in welke mate de instelling de vermelde tekorten heeft weggewerkt.

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs

Nederlands

lichamelijke opvoeding

Lager onderwijs

wereldoriëntatie

muzische vorming

ICT

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

Socio-emotionele begeleiding

3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL

- Verjonging van het lerarenkorps.

4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden volgende vaststellingen op:

4.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

Vaststelling

- De kleuterleidsters kaderen hun onderwijsaanbod binnen **belangstellingspunten** die voor een belangrijk deel overeen stemmen met de jaarkring. Ze voorzien in meerdere of mindere mate ook thema's die de ervarings- en leerkansen van de kleuters nog verbreden. Occasioneel voorzien ze thema's op basis van tijdelijke interesses bij de kinderen.
- De kleuterleidsters streven naar **evenwicht in en spreiding van alle aspecten van de ontwikkeling**. Daarvoor steunen ze op het Ontwikkelingsplan van de katholieke kleuterschool. Ze hanteren turflijsten en/of digitale bewakingsinstrumenten om dat evenwicht in kaart te brengen en op die manier eventuele hiaten op te sporen. Deze overzichten zijn er per belangstellingpunt, maar ook voor dagelijks terugkerende activiteiten.
- Sinds kort is er een trend om in **plannings- en bewakingsdocumenten** ook naar leerplandoelen te verwijzen. Het is voor de leidsters nog niet helemaal uitgeklaard hoe het Ontwikkelingsplan en het leerplan zich tot elkaar verhouden. Het team is zoekende hoe ze hiermee kan omgaan en wat de meerwaarde ervan kan zijn.
- Typerend voor dit team is dat de leidsters zich laten inspireren door een **veelheid aan eigentijdse bronnen en nascholingen**. Dit heeft een erg positieve invloed op het talig aanbod dat voortdurend bijgestuurd en verrijkt wordt, maar ook op de **visie** op goed onderwijs en op het **professioneel handelen**. De kleuterleidsters houden bij het gebruik van dat bronnenmateriaal ook rekening met de ontwikkelingsleeftijd van de kleuters.
- Voor belangstellingspunten die in de verschillende kleuterklassen over de schooljaren heen meermaals geprogrammeerd zijn, maakten de leidsters afspraken. Daardoor is de verrijking van de woordenschat gradueel vastgelegd. Ze steunen ook op een lijst waarin per leeftijdsgroep de aangebrachte begrippen vermeld zijn. In hun klas met meerdere leeftijdsgroepen zorgt dit voor een **graduele opbouw**. De keuze voor combinatiegroepen heeft hoe dan ook een positief effect op de taalontwikkeling van de kinderen.
- Kenschetsend zijn de vele informele overlegmomenten tussen de kleuterleidsters. Dit heeft een gunstige invloed op de **verticale samenhang** van onder meer het talig onderwijsaanbod.
- De leidsters hebben veel oog voor de **spreekkansen** van de kleuters. Ze zorgen ervoor dat dit verloopt binnen gevarieerde activiteiten zoals in het onthaal, in klassikale momenten, in de speel- en werkhoeken, in het rollenspel ...
- Ook het leren **luisteren** krijgt veel kansen. Er is een gevarieerd aanbod van verhalen en luistertaken, poppenspel, voorlezen, vertellen ... De leerkrachten vervullen daarbij hun voorbeeldfunctie: ze hanteren Standaardnederlands en doen dit regelmatig op expressieve wijze.
- In de **boekenhoeken** is er doorgaans een thematisch aanbod van kijk- en voorleesboeken. De leidsters maken gebruik van de ruime schoolbib en boeken uit de openbare bibliotheek.

- De leidsters bieden verschillende **educatieve spellen** aan met vaak een accent op taalverwerving. Naast klaseigen materiaal doen de leidsters daarvoor ook een beroep op het Spellenarchief.
- De leerkrachten hanteren **stappenplannen** om de werkhouding van de kleuters te reguleren en dit bespreekbaar te maken.
- Bij de oudste kleuters is er een bijzondere en doelgerichte **aandacht voor ontluikende geletterdheid**. Dit is een degelijke voorbereiding op het systematische leesonderwijs en legt een goede basis voor de goede resultaten in het 1ste leerjaar.
- De taalontwikkeling van de kinderen wordt goed opgevolgd. Met gerichte **observaties en klasscreenings** peilen de leidsters naar de voortgang en/of achterstand. Voor kleuters met grotere noden worden **bijkomende taaltesten** afgenomen om zicht te krijgen op de omvang, oorzaak of aard van het probleem.
- Taalzwakke of anderstalige kinderen krijgen **extra ondersteuning** en impulsen, zowel door de zorgjuf als door de groepsleerkracht. Naargelang de aard van de problemen verloopt dit klasintern of -extern. Er zijn **duidelijke criteria** voor het vormen van groepen kinderen die in aanmerking komen voor bijkomende ondersteuning.
- Het talig aanbod krijgt een bijkomende dimensie door activiteiten met als doel de kinderen te **sensibiliseren** voor de Franse taal.

4.2 Kleuteronderwijs: lichamelijke opvoeding

Voldoet

Vaststelling

- Het onderwijsaanbod voor lichamelijke opvoeding in het kleuteronderwijs is rijk en steunt op een **degelijke organisatie**. Er gaat terecht meer dan voldoende **onderwijstijd** naar dit leergebied. Zowel de gymjuf, de groepsleerkrachten als de leermeester lichamelijke opvoeding dragen bij tot een **breed en gevarieerd aanbod**.
- De **klasleerkrachten** voorzien in hun themaplanning bewegingstussendoortjes, een extra lestijd bewegen, fietsnamiddagen met een erg gevarieerd aanbod, joggen, relaxatie en/of yoga, doelgerichte activiteiten voor de fijnmotorische ontwikkeling, schrijfmotoriek ...
- Voor de oudste kleuters zijn er activiteiten **watergewenning en zweminitiatie** door de leermeester lichamelijke opvoeding met ondersteuning van de kinderverzorgster. Er is ook een extra aanbod van naschools kleuterturnen.
- De **kleutergymjuf** is bijzonder deskundig en enthousiast: Ze steunt op een zeer degelijke planning vanuit zowel het Ontwikkelingsplan als het leerplan. Ze bewaakt het aanbod van de leerplandoelen op motorisch, cognitief en dynamisch-affectief vlak. Er is voorzien in een gradueel aanbod met de groeilijnen uit het leerplan als referentiekader. Ze maakt doordacht gebruik van allerlei eigentijdse bronnen en beschikt over voldoende materialen voor uitdagende bewegingsactiviteiten. Dit alles leidt tot een geheel van **boeiende bewegingsactiviteiten** met onder meer relaxatie, dans, expressie, bewegingsverhalen, bewegen met groot en klein materiaal, bewegingslandschappen, spellessen, ...
- De school heeft ook ruime aandacht voor **bewegingsmogelijkheden buiten de klas**. De afzonderlijke speelplaats voor kleuters is uitnodigend ingericht en er is een aanbod van allerlei bewegingsmaterialen. De leidsters maken ook gebruik van de ruimte in de gang naast hun klas waardoor extra bewegingsruimte gecreëerd wordt.
- Er is minder aandacht voor het **leerplandoel** voor de oudste kleuters: *“De kleuter ontwikkelt een goede hygiënische gewoonte en kan zelfstandig gebruik maken van bijvoorbeeld gymschoenen en aangepaste kledij.”*
- Niettegenstaande een snelle detectie van de **voorkeurhand** is er nog niet nagedacht over hoe om te gaan met het muisgebruik bij linkshandigen.

- De gymjuf houdt **relevante observaties** bij over de motorische ontwikkeling en neemt die op in het volgsysteem. Voor kleuters die motorisch vertraagd zijn of een motorische handicap hebben is er – na diagnostische observatie – **extra ondersteuning**, dispenserende maatregelen en/of vervangende activiteiten (met afstemming op schoolexterne begeleiding). Dit verloopt steeds ontwikkelingsgericht en met zorg voor **bewegingsplezier**. De gymjuf heeft oog voor kleuters die op motorisch vlak extra uitdagingen nodig hebben.
- De **gecombineerde opdracht van zorg- en bewegingsjuf** leidt er toe dat de motorische component in de totale ontwikkeling van de kleuters meer dan terechte aandacht krijgt.
- Regelmatig worden **nascholingen** gevolgd met betrekking tot de bewegingsopvoeding.

4.3 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

Vaststelling

- Tijdens de **vorige schooldoorlichting** werd voor dit leergebied een **tekort** geformuleerd: de school kon niet aantonen dat ze de **eindtermen** van wereldoriëntatie realiseerde.
- Een leerkracht werd met een aantal lestijden **beleidsondersteuning** klasvrij gemaakt om voorbereidend werk te verrichten om dit tekort te kunnen wegwerken. Diverse **leerpakketten werden afgetoetst aan de leerplandoelen**. De resultaten daarvan en andere bevindingen werden **in overleg met het voltallige team** besproken. Dit leidde tot de keuze voor een **onderwijspakket** dat vorig jaar werd uitgetest. Op basis van de ervaringen in deze **proefperiode** en overleg daarover koos de school om dit pakket vanaf dit schooljaar in te voeren **in alle leerjaren**.
- De methode concordeert met het leerplan. Er zijn ook activiteiten in opgenomen om de **nieuwe eindtermen** voor wereldoriëntatie te realiseren.
- Een digitaal **bewakingsinstrument** biedt een overzicht van alle nagestreefde leerplandoelen.
- Witruimtes in de jaarplanning van de methode geven de mogelijkheid aan de leerkrachten om **eigen thema's en onderwerpen** uit bijvoorbeeld de actualiteit toe te voegen, wat ze ook effectief doen. De leerkrachten brengen de nagestreefde doelen van dit extra aanbod in hun bewakingsinstrument in. Dit laat hen toe om het **evenwicht** na te gaan over het volledige aanbod van wereldoriëntatie.
- De benadering van wereldoriëntatie is **deels cursorisch** (tijd en ruimte, natuur of techniek), **deels thematisch**. Alle **bestaansdimensies** van het leerplan komen evenwichtig aan bod. Er is ook ruime aandacht voor de educaties zoals milieu, gezondheid, verkeer en seksuele opvoeding. Dat laatste wordt in het zesde leerjaar overgelaten aan externen.
- De totaliteit van het onderwijsaanbod vertoont bijzonder **rijke inhouden en een actuele benadering** van dit leergebied. **Gevarieerde en actieve werkvormen** verhogen de betrokkenheid van de kinderen. Binnen wereldoriëntatie worden regelmatig doelen van leren leren, ICT en sociale vaardigheden nagestreefd. Ook het leren uit ervaringen en attitudevorming krijgen veel kansen.
- De teamleden zijn **bijzonder tevreden** met het **houvast** dat ze nu hebben en de mogelijkheid om toch nog eigen accenten toe te voegen. Ze getuigen dat ook de **kinderen een hogere betrokkenheid** vertonen tijdens de lessen wereldoriëntatie die vaak blikverruimend zijn. Naar verluidt zijn er ook van de ouders positieve reacties.
- De nieuwe **tijdsaders**, eigen aan het onderwijsleerpakket, waren tijdens de doorlichting nog niet overal even operationeel. Er is afstemming tussen de tijdsaders

van de oudste kleuters en het eerste leerjaar. De gehanteerde **ruimteaders** vertonen gradatie, maar zijn soms beperkt en/of klein voor klassikaal gebruik.

- Bij de **evaluatie** van de leervorderingen binnen wereldoriëntatie is er naast de cognitieve component een groeiende aandacht voor vaardigheden, attitudes en zelfevaluatie.
- De **rapportering** is eerder schaars en vermeldt een cijfermatige quoterings, een verwijzing naar het thema of de onderwerpen en een korte schriftelijke appreciatie. Dit wordt gecompenseerd doordat de leerlingen de toetsen mee krijgen naar huis en waardoor het wel duidelijk wordt waarover ze bevraagd werden en wat ze al dan niet beheersen.
- De school tekent in op netgebonden proeven voor wereldoriëntatie voor het vierde leerjaar. De resultaten daarvan worden geanalyseerd. De school stuurt bij op basis van die analyse.
- De resultaten van wereldoriëntatie vormen een onderdeel bij de deliberatie voor de uitreiking van het **getuigschrift basisonderwijs**.
- Het implementatieproces van de vernieuwing voor dit leergebied ging gepaard met **nascholing en reflectie**. Er waren onder meer contacten met andere scholen, met uitgeverijen en persoonlijke ervaringen en visies werden uitgewisseld.
- De teamleden erkennen een **duidelijke positieve evolutie** in hun denken en handelen en getuigen van een ernstige kwaliteitsverbetering.
- Het eerdere **tekort** voor wereldoriëntatie is op overtuigende wijze **weggewerkt**.

4.4 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet

Vaststelling

- Tijdens de **vorige schooldoorlichting** werd voor dit leergebied een **tekort** geformuleerd: de school kon niet aantonen dat ze de eindtermen van muzische vorming realiseerde.
- De school voerde ondertussen een **onderwijspakket** in voor muzische vorming. Daarmee wordt voorzien in een **evenwichtig, gevarieerd en gradueel aanbod** dat **dekkend is voor de leerplandoelen** van zowel de domeinen beeld, muziek, drama, muzisch taalgebruik als bewegingsexpressie. Een digitaal instrument laat toe het aanbod te overzien en te bewaken.
- De keuze voor de methode gebeurde weloverwogen. Een aantal leerkrachten dat aanspreekpunt is voor kunst en cultuur nam het voortouw. De beslissing werd **in overleg** met het team genomen.
- De leerinhouden, activiteiten en werkvormen zijn **gevarieerd en actueel**. Er is een goed evenwicht tussen het beschouwen en het creëren. Er zijn erg veel linken naar allerlei kunstuitingen, zowel uit het verleden als uit de hedendaagse kunst. De nieuwe media en de ICT worden daarbij geïntegreerd aangewend.
- Het aanbod **sprekt de kinderen aan** en de leerkrachten getuigen dat het hen zelf **motiveert en nieuwe inzichten** bij brengt.
- In de methode is ruimte open gehouden om **school- en klaseigen accenten** toe te voegen. De spreiding daarvan kan ook via de digitale planner in kaart gebracht worden.
- Op schoolniveau leidt het **jaartheme “een jaar vol kleur”** tot dergelijke extra activiteiten. Dit geldt voor alle klassen, maar ook voor gezamenlijke momenten die bovendien het samenhangsgevoel versterken.
- De werkgroep cultuur fungeert als aanspreekpunt voor **bijkomende culturele activiteiten** en informatie. Momenteel inventariseert die werkgroep de noden van het team in verband met **materialen** die noodzakelijk zijn voor de verschillende muzische

activiteiten. In een volgende fase worden de materialen verzameld en samengebracht in muzische koffers. Ouders worden daarbij betrokken.

- Geregeld zijn er **culturele uitstappen** naar onder meer theater of de Brugse historische binnenstad.
- De leerlingen van het vijfde en zesde leerjaar verzorgen om de twee jaar een **musical**. Tijdens de voorbereiding en de uitvoering van dit project komen heel wat muzische aspecten geïntegreerd aan bod.
- De bijzondere aandacht van het team voor **cultuureducatie** is nog versterkt door teamgerichte en individuele nascholingen en de extra input van de methode voor muzische vorming.
- Er is ook **collegiale ondersteuning** en professionalisering door wissellessen op basis van specifieke deskundigheid of interesses van leerkrachten.
- **Zelfreflectie en -evaluatie** van de kinderen op de muzische activiteiten komt omzeggens continu voor.
- In de **rapportering** evalueren de leerkrachten muzische vorming met een lettercode. Er is per leerdomein een toelichting door een omschrijving van de activiteiten of leerinhouden die gequoteerd worden. Een geschreven appreciatie geeft bijkomende informatie voor de ouders.
- Muzische vorming vormt geen criterium bij de toekenning van de **getuigschriften** basisonderwijs.
- Het eerdere **tekort** voor muzische vorming is op overtuigende wijze **weggewerkt**.

4.5 Lager onderwijs: ICT

Voldoet

Vaststelling

- **Visieteksten** op het niveau van de school en de scholengemeenschap geven **richting** aan de manier waarop leerkrachten met ICT kunnen omgaan. Dit wordt aangevuld met diverse handreikingen zoals leerlijnen, protocollen en overzichten van software. Bovendien wordt heel wat **praktisch bruikbaar materiaal** aangereikt via de website en server van de school voor zowel leerkrachten als leerlingen.
- De schooleigen **leerlijn** dateert van voor de invoering van de ICT-eindtermen waardoor die nog niet is afgestemd op dit ordeningskader. Momenteel worden alle **ICT-activiteiten geïnventariseerd** met het oog op eventuele **bijstellingen** en bijkomende afspraken in verband met die **eindtermen**.
- Het voorgaande gaat gepaard met een kritische **reflectie** binnen het team en leidt tot het vooropstellen van een aantal **doelen op korte en langere termijn**. Zo zijn er concrete plannen over of belangrijke stappen naar het digitaal leerlingendossier, de invoering van digitale borden, een digitaal infobord in de schoolhal ...
- De **ICT-coördinator** heeft een goed zicht op de beginsituatie van leerkrachten met betrekking tot de ICT-vaardigheden. Hij biedt **ondersteuning** op maat, organiseert vormingsavonden voor geïnteresseerde teamleden en is bijzonder deskundig voor het beheer van het computerpark. Hij staat in voor technische ondersteuning en inventariseert software. Hij geeft allerlei tips en wetenswaardigheden via een eigen nieuwsbrief naar het team. Hij maakt deel uit van de **ICT-werkgroep** van de scholengemeenschap en informeert zich bij andere gelijkaardige werkgroepen. Onder meer via specifieke nascholingen is hij op de hoogte van de meest recente mogelijkheden en ontwikkelingen.
- In de klassen worden de computers **geïntegreerd aangewend**. De mate waarin dit gebeurt is wisselend, maar over het algemeen zit dit duidelijk in een **stijgende lijn**. De klascomputers worden onder meer gebruikt voor uitlooptaken, inoefening, al dan niet met autocorrectie, opzoekingswerk, illustraties, opdrachten bij de verschillende onderwijsmethodes, meer uitdagende taken ... Het team is bereid om allerlei ICT-

toepassingen in hun praktijk te introduceren. Sommige leerkrachten maken in die mate gebruik van de ICT-mogelijkheden dat de aanschaf van digitale borden een logische stap zou zijn.

- De school heeft een **computerlokaal** waar de groepsleerkrachten gebruik van maken om bijvoorbeeld doelgericht ICT-vaardigheden aan te leren of de mogelijkheden van het internet te illustreren.
- De school heeft **aandacht voor kinderen die thuis minder kansen hebben** om hun ICT-vaardigheden te ontwikkelen. Zij krijgen meer kansen om dit op school te doen.
- Er is ook een doelgerichte aandacht voor **veilig internetgebruik**. Er worden strikte regels vooropgesteld om pestgedrag via het internet te voorkomen en leerlingen in dit verband te sensibiliseren.
- Naschools krijgen leerlingen de mogelijkheid om in te tekenen op **klaviergewenning**.
- De school kan meer werk maken van **de evaluatie van de ICT-competenties**. Dit geldt zowel voor de wijze van evalueren, de rapportering als bij de uitreiking van de getuigschriften basisonderwijs.

5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert volgende vaststellingen op:

5.1 Personeelsbeheer

5.2 Professionalisering

5.3 Materieel beleid

5.4 Welzijn

5.5 Curriculum

5.6 Begeleiding

5.6.1 *Afstemming tussen school en CLB of andere partners*

5.6.2 *Leerbegeleiding*

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Vaststellingen

- De school heeft een **visie** op de manier waarop ze de zorg of leerbegeleiding wil aanpakken. Dit omvat onder meer afspraken over aanmeldingsprocedures, besteding van de zorglestijden, mogelijkheden zoals sticordimaatregelen ...
- Jaarlijks overlegt het team over de manier waarop ze haar visie kan **concretiseren**. Daarbij houdt de school rekening met de grootste noden, zowel op groepsniveau als op het niveau van individuele leerlingen. Die afspraken worden vastgelegd in het zorgplan.

- De **organisatie van de zorg** is afhankelijk van de leergroep. Bij kleinere groepen kiest de school voor **klasinterne zorg**, in grotere groepen schakelt de school een **zorgbegeleider** in. Voor sommige kinderen neemt de school bijkomende initiatieven. Naargelang de individuele noden zijn dit bijvoorbeeld een afzonderlijke leerlijn voor bepaalde leergebieden, de lessen volgen in een voorgaande klas, eigen deeltrajecten voor meerbegaafde kinderen, ...
- De noden van de groep en leerlingen zijn bepalend voor de wijze waarop zorgleerkrachten ingezet worden. Dit kan zowel **klasintern als klasextern** zijn, maar ook voor opsplitsing van de groep zodat kinderen meer individueel kunnen begeleid of gevolgd worden.
- Een **kanttekening** bij de organisatie van de zorg is de klasexterne begeleiding van taal- of rekenproblemen tijdens lestijden wereldoriëntatie of muzische vorming. Dit is niet bevorderlijk voor de harmonische ontwikkeling en het welbevinden van die kinderen.
- De **leerbegeleiding is niet beperkt** tot die lestijden waarop de groepsleerkrachten hulp krijgen van een collega die instaat voor de zorg. In het kleuteronderwijs voorzien de leidsters wekelijks een zorglestijd waar ze kort op de bal spelen om momentane achterstanden te remediëren. In het lager onderwijs voorzien de groepsleerkrachten bijvoorbeeld taken op maat, vormen ze niveaugroepjes voor sommige leerdomeinen, worden voor individuele leerlingen sticordimaatregelen genomen, maken de leerkrachten gebruik van differentiatiemateriaal uit de leerpakketten ...
- De leerkrachten van op elkaar aansluitende leergruppen houden **overgangsgesprekken** waarop ze informatie over leerlingen doorgeven. Het kindvolgsysteem is daarbij een leidraad, maar ook het sociaal-emotioneel welbevinden geldt hierbij als belangrijk aandachtspunt. De school maakt gebruik van een document om de diepgang van die overgangsgesprekken te sturen.
- In het **kleuteronderwijs** observeren de leidsters vrij frequent en gericht de ontwikkeling van de kleuters. Ze laten zich bij klasscreenings leiden door het Ontwikkelingsplan zodat ze een breed beeld krijgen op alle aspecten van de ontwikkeling. Voor kleuters waarvan de ontwikkeling vertraging vertoont, hanteert het team diagnostische testen om een beter zicht te krijgen op de aard en de diepgang van de problemen. In het **lager onderwijs** houden alle leerkrachten notities bij over de kinderen. Samen met de reguliere toetsen en de informatie uit het kindvolgsysteem draagt dit bij tot een brede beeldvorming. Het geheel van observaties en screenings is de basis om de leezorg te organiseren en remediërende interventies te plannen.
- De directeur staat in voor de **afname en analyse van testen** van het kindvolgsysteem. Hij brengt dit in verband met de resultaten van de centrale proeven. Daardoor krijgt hij een genuanceerd en objectief beeld van de resultaten van de individuele kinderen, van de leerlingengroepen en van de school. In het kleuteronderwijs heeft de zorgjuf een belangrijke inbreng in de beeldvorming van de kleuters.
- Er zijn klare afspraken over het **beheer van de leerlingendossiers** en het digitaal volgsysteem.
- Op geregelde tijdstippen houdt het team **multidisciplinair overleg**. Dit overleg wordt in belangrijke mate gestuurd vanuit een aanmeldingsprocedure en de formulering van concrete zorgvragen. Die manier van werken heeft een gunstige invloed op de voorbereiding en de diepgang van het overleg tussen titularissen, het zorgteam en de afvaardiging van het centrum voor leerlingenbegeleiding. **Frequent informeel overleg** over leerlingen draagt bij tot de **beeldvorming** over de kinderen. Ook ouders of externe zorgverstrekkers worden vooraf geraadpleegd als dit nuttig of noodzakelijk lijkt. Doorgaans worden zij ook betrokken in de besluitvorming. De ICT-coördinator wordt geconsulteerd wanneer hij mogelijks een inbreng kan hebben in de hulpverlening. Voor kinderen die schooextern begeleid worden, is er voldoende communicatie tussen de school, ouders en die externen.
- Typerend voor de school is dat ze oog heeft voor **zorgvragen van heel uiteenlopende aard**. Het schoolse leren komt er aan bod, maar ook problemen van

onder meer sociaal-emotionele aard, motoriek, werkhouding, groepsdynamiek ... krijgen de nodige aandacht. Zo nodig plant de school extra overleg om te kunnen inspelen op dringende en/of onvoorziene hulpvragen.

- Het geheel van infogaring over leerlingen, aanmelding van problemen, overleg en besluitvorming getuigt van een **handelingsgerichte en planmatige aanpak van de zorg**. Het team maakt geregeld gebruik van bronnenmateriaal om haar zorginterventies meer professioneel aan te pakken.
- Doorgaans zijn er **heldere criteria** om naast het reguliere volgsysteem verdere testing te plannen, interventies te organiseren of het zittenblijven te overwegen.
- Het team en vooral de zorgcoördinator maken gebruik van verschillende mogelijkheden om zich in de leerbegeleiding te **professionaliseren**.
- De zorgcoördinator maakt deel uit van de werkgroep zorg van de **scholengemeenschap**. Dit leidt tot uitwisselingen van ervaringen, maar er worden ook inhoudelijke items gezamenlijk uitgewerkt.

5.6.3 Loopbaanbegeleiding

5.6.4 Sociale en emotionele begeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- ontwikkeling.

Vaststellingen

- Er is een **visie op het schoolklimaat** als bepalende voorwaarde voor het sociaal-emotioneel welbevinden van personeel en kinderen: *"We willen een klimaat scheppen waarin kinderen, personeel en ouders zich goed voelen. We gaan uit van een open, positieve sfeer waarbij leerkrachten een voorbeeldfunctie hebben. Als leerkrachten zich goed voelen op school en met elkaar, dan dragen ze deze positieve energie over naar de kinderen."*
- De school **investeert daadwerkelijk in de realisatie van bovenstaande visie**. Het team maakt werk van optimale relationele condities door onder meer de teamweekends en sinds 2003-2004 jaarlijkse werkpunten die het schoolklimaat gunstig moeten beïnvloeden.
- Op kind- en klasniveau zijn er tal van **preventieve initiatieven**. In het **kleuteronderwijs** zijn dit onder meer 'de zachte landing' dat aan het dagelijks onthaal voorafgaat, de slaapklas, relaxatie, klasscreenings rond betrokkenheid en welbevinden, een knuffelhoek, beloningskaarten, een thema zoals 'anders is leuk', aandacht voor gevoelens ... In het **lager onderwijs** zijn dat bijvoorbeeld het peter- en meterschap van oudere leerlingen voor jongere kinderen, de leerlingenraad, een verwenweek, de promotie van speelplaatsspellen, kringgesprekken, hoekenwerking, pestpreventie ... Sommige **acties op schoolniveau** hebben een positieve invloed op het samenhangsgevoel (bijvoorbeeld de maandelijkse vieringen) en/of zetten individuele kinderen in het zonnetje (bij onder meer verjaardagen).
- De beoogde **positieve werksfeer** is tastbaar aanwezig. Er heerst een klimaat van veiligheid en openheid tussen zowel tussen teamleden, onder de kinderen als in de interacties tussen leerkrachten en leerlingen.
- De **directeur** maakt er werk van om de band met de leerlingen levendig te houden. Het meest in het oog springend is de schoolbib en leeshoek die hij elke middag open houdt.
- De leerkrachten brengen geregeld het sociaal verkeer in hun klas in kaart door de afname van **sociogrammen**. Ze getuigen dat dit waardevolle informatie oplevert om gericht te kunnen observeren en/of interveniëren. Door omstandigheden is dit tijdens het lopende schooljaar nog niet kunnen doorgaan.

- Bij sociaal-emotionele problemen neemt de school **curatieve maatregelen**. Dit is het geval voor kinderen die bijvoorbeeld kampen met faalangst, concentratiemoeilijkheden of storend spel- of gedrag. Vaak leidt dit tot verhoogde aandacht, tot stappenplannen of tot afspraken over straffen en belonen. In de regel worden ouders betrokken bij het overleg en de besluitvorming. De andere teamleden worden daarvan op de hoogte gebracht zodat ze daar rekening kunnen mee houden bij toezichtsoverdrachten.
- Zo nodig schakelt de school **externe hulp** in om de leerlingen bij te staan op het vlak van gedrag en sociaal-emotioneel welbevinden. Soms kan ondersteuning of raadpleging van externe instanties nog meer aangewend worden met het oog op de doeltreffendheid van mogelijke interventies.
- De **zorgcoördinator** is het aanspreekpunt voor kinderen en leerkrachten. Met bijvoorbeeld dagboekkaarten, gesprekken en time-outinterventies speelt ze gepast in op allerlei sociaal-emotionele noden. Het team waardeert haar inbreng sterk.

5.7 Evaluatie

6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

Vaststellingen

- De **schoolontwikkeling** steunt op de bereidheid van het team om in overleg **prioritaire werkpunten** voorop te stellen en daar **collegiaal** gevolg aan te geven. Alle teamleden dragen hiertoe bij. Vaak nemen ze daarbij het voortouw of fungeren ze als aanspreekpunt naargelang hun specifieke opdracht, interesse of functie.
- Het team wendt de relatieve kleinschaligheid van de school aan om een **positieve en ongedwongen werksfeer en een stimulerend leerklimaat** te creëren. Dit sluit niet uit dat innovaties niet **planmatig** zouden aangepakt worden, integendeel.
- De **directeur** neemt zijn taak op als **eindverantwoordelijke**. Hij wordt erg geapprecieerd omwille van zijn luisterend oor en zijn nauwe band die hij met de kinderen weet te onderhouden. De schoolleider weet **vertrouwen** te creëren, wat een **stimulerend effect** heeft. Toch **volgt hij nauwgezet de leerprestaties** van de kinderen op en **denkt mee over de kwaliteit van het onderwijs**. Hij laat zich bijstaan door een **zorgcoördinator** die haar taak ernstig opneemt en daarvoor ook **geapprecieerd** wordt. Ze heeft een sterke invloed op de kwaliteit van de leerbegeleiding en het sociaal-emotioneel welbevinden van de kinderen.
- Eveneens positief is dat de aanpak van prioritaire werkpunten in de regel steunt op **visieontwikkeling**. Dit bevordert de **diepgang en doelgerichtheid** van onderwijsinnovaties. Ook de veelvuldige formele en informele overlegmomenten, de onderlinge openheid en de gezamenlijke besluitvorming dragen daartoe bij.
- De school slaagt erin om inhoudelijke **onderwijsvernieuwingen te baseren op schooleigen noden** en zich niet te laten vangen aan ondoordachte vormvernieuwingen. De sterke opvolging van leerresultaten en de aandacht voor een brede ontwikkeling van de kinderen is hier niet vreemd aan. De school maakt in haar **kwaliteitszorg** ook gebruik van gegevens die naar voor komen uit bevestigingen van ouders en extern (wetenschappelijk) onderzoek.

7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het talig onderwijs aanbod in het kleuteronderwijs dat verrijkt wordt met een doelgerichte selectie uit een veelheid aan eigentijdse bronnen.
- De organisatie en het positief aanwenden van combinatieklassen in het kleuteronderwijs.
- Het kwantitatieve, kwalitatieve en gevarieerde aanbod en de degelijke organisatie van de bewegingsactiviteiten in het kleuteronderwijs.
- De extra bewegingsmogelijkheden voor de kleuters door de speelplaatsinrichting en het materialenaanbod tijdens de speeltijden.
- De doeltreffende manier waarop het vroegere tekort voor wereldoriëntatie is weggewerkt.
- De doeltreffende manier waarop het vroegere tekort voor muzische vorming is weggewerkt.
- Het onderwijsaanbod met blikverruimende thema's en degelijke cursorische inhouden voor wereldoriëntatie.
- De vernieuwende en actuele leerinhouden en gevarieerde werkvormen in de verschillende domeinen van muzische vorming.
- De doelgerichte acties om de ICT-eindtermen na te streven.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De hoge betrokkenheid van het team bij het keuzeproces en de invoering van de onderwijsleerpakketten voor wereldoriëntatie en muzische vorming.
- De nauwe betrokkenheid van de schoolleiding bij de beeldvorming en de evaluatie van de kinderen.
- De heldere criteria voor het vormen van leerlingengroepen die extra ondersteuning krijgen.
- De integratie van ICT-toepassingen om onderwijs op maat aan te bieden.
- De aanwending van observaties, testen, toetsen en overleg om een goed beeld te krijgen op de voortgang en de noden van de kinderen.
- De aandacht voor noden van om het even welke aard bij de kinderen en het zoeken naar gepaste interventies en extra stimuli.
- De preventieve aanpak van de sociaal-emotionele ontwikkeling door diverse acties en door het creëren van een veilig en stimulerend school- en klasklimaat.

Wat betreft het algemeen beleid

- De interne reflectie, collegiale ondersteuning en vorming bij het invoeren van onderwijsvernieuwingen.
- Het krachtige en ondersteunende ICT-beleid.
- De systematiek in de professionalisering van de leerbegeleiding die ondersteund wordt door de zorgvisie en het zorgplan.
- Het hechte team en de wil om gezamenlijk school te maken.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Verdere onderlinge afstemming en schoolafspraken maken in verband met een brede evaluatie van de leervorderingen in wereldoriëntatie, muzische vorming en ICT.
- Muzische vorming en ICT meenemen als criteria bij het uitreiken van het getuigschrift basisonderwijs.
- De schooleigen ICT-leerlijn afstemmen op alle ICT-eindtermen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- nihil

Wat betreft het algemeen beleid

- nihil

7.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- nihil

Wat betreft de regelgeving met eventuele gevolgen voor de financiering/subsidiëring

- nihil

8. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor de volledige instelling.

9. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Francis Vandenbroucke

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname

Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: